

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
Odbor kultury a památkové péče
28. října 117, 702 18 Ostrava

Váš dopis zn.:

Ze dne:

Čj: MSK 63926/2018
Sp. zn.: KPP/3262/2018/Kal
411.7.1 A10

Vyřizuje: Mgr. Jakub Kaleta

Telefon: 595 622 489

Fax: 595 622 263

E-mail: posta@msk.cz

Datum: 24. 4. 2018

Závazné stanovisko

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor kultury a památkové péče (dále jen „krajský úřad“), jako příslušný orgán státní památkové péče podle ustanovení § 28 odst. 2 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“) a podle ustanovení § 10 a § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči a § 149 správního řádu, na základě žádosti Města Krnov, Hlavní náměstí 96/1, 794 01 Krnov, které na základě plné moci ze dne 22. 2. 2016 zastupuje Ing. Miroslav Geryk, Dvořákův okruh 13, 794 01 Krnov, o vydání závazného stanoviska k návrhu na obnovu ve věci „Stavební úpravy objektu Karnoly a vestavba trafostanice do objektu Karnoly, přístavba venkovního schodiště s rampou,“ v rámci akce „Karnola – udržitelná revitalizace a zatraktivnění národní kulturní památky“, na pozemku parc. č. 13/1 v k. ú. Krnov - Horní předměstí v areálu národní kulturní památky „Budova bývalé přádelny s dílnou vzorkovny – dezinatury včetně strojního vybavení v areálu továrny Alois Larisch v Krnově“ (rejstř. č. ÚSKP ČR 352), a k úpravám dotýkající se přilehlého pozemku 13/2 v k. ú. Krnov - Horní předměstí coby prostředí této národní kulturní památky, toto závazné stanovisko:

Krajský úřad, jako příslušný orgán státní památkové péče, dospěl k závěru, že navrhované práce spočívající ve vestavbě trafostanice a s tím spojených stavebních úpravách, přístavbě venkovního schodiště s rampou (dle předložené projektové dokumentace), na pozemku parc. č. 13/1 v k. ú. Krnov - Horní předměstí, národní kulturní památky „Budova bývalé přádelny s dílnou vzorkovny – dezinatury včetně strojního vybavení v areálu továrny Alois Larisch v Krnově“, a na pozemku parc. č. 13/2 v k. ú. Krnov - Horní předměstí, který je zahrnut do prostředí této národní kulturní památky, jsou ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 památkového zákona

p ř í p u s t n é .

Předložený návrh žadatele je zpracován jako dokumentace pro změnu stavby před dokončením části stavby a přístavby objektu schodiště s rampou, pod názvem „Stavební úpravy objektu Karnoly a vestavba trafostanice

do objektu Karnoly, přístavba venkovního schodiště s rampou," v rámci akce „Karnola – udržitelná revitalizace a zatraktivnění národní kulturní památky", vypracovaná zodpovědným projektantem Ing. Miroslavem Gerykem, inženýrská a projekční činnost ve výstavbě, koordinátor BOZP na staveništi, v prosinci 2017, a počítá především s následujícími pracemi:

Bude se jednat o změnu stavby – přístavbu a stavební úpravy v severozápadním rohu objektu B. Vestavba trafostanice řeší přechod sítě z 6 kV na 22 kV. Do objektu B bude vložena rozvodna NN na úrovni stávající podlahy objektu B, rozvodna VN a vlastní místnost s trafem na vyvýšené podlaze (podlahový rošt 30/3), kdy nová pochůzí podlaha bude uložena na ocelové konstrukci uložené na nosných příčkách o 80 cm výše, než je podlaha 1. NP objektu B. Dále jsou upraveny dispozice objektu B a to vložením příček. Pro přístup k trafostanici a rozvodně VN budou vytvořeny dvojce exteriérové hliníkové vrata s žaluziemi, do fasády osazena univerzální skříň měření SM-1 (USM) a přístavěna železobetonová rampa (jednoduchá deska se schody vybavena zábradlím) při severní straně objektu B.

Odůvodnění:

Krajský úřad, jako příslušný orgán státní památkové péče, obdržel dne 12. 1. 2018 žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu na obnovu areálu bývalé textilní továrny Karnola v Krnově, na pozemcích parc. č. 13/1 a 13/2 v k. ú. Krnov - Horní předměstí, v areálu a prostředí národní kulturní památky „Budova bývalé přádelny s dílnou vzorkovny – dezinatury včetně strojního vybavení v areálu továrny Alois Larisch v Krnově", rejstř. č. ÚSKP ČR 352 (prohlášenou za národní kulturní památku nařízením vlády České republiky č. 50/2010 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky). Vzhledem k tomu, že se jedná o obnovu národní kulturní památky a jejího prostředí, jsou dotčeny zájmy státní památkové péče.

Tento předložený projekt navazuje na projekt „Karnola – udržitelná revitalizace a zatraktivnění národní kulturní památky" – přístavba objektu D, stavební úpravy objektů A, B, C, E ke kterému bylo vydáno krajským úřadem souhlasné závazné stanovisko pod č. j. MSK 98066/2016 ze dne 27. 7. 2016.

K posouzení krajský úřad obdržel projektovou dokumentaci, která řeší stavební úpravy a vestavbu trafostanice v samotné národní kulturní památce, tj. na pozemku parcely č. 13/1 v k. ú. Krnov - Horní předměstí. Současně jsou zde řešeny úpravy (přístavba venkovního schodiště s rampou) na části parcely č. 13/2 v k. ú. Krnov - Horní předměstí, na nichž budou realizovány práce, které navazují na práce na národní kulturní památce a jejichž zdárné provedení je nezbytné k dokončení řešené obnovy. Proto je na tento pozemek nahlíženo jako na prostředí národní kulturní památky (dotčený pozemek má taktéž totožného vlastníka) ve smyslu ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona.

Dne 9. 2. 2018 byla zaslána žádost (doručena 9. 2. 2018) odborné organizaci státní památkové péče, tj. Národnímu památkovému ústavu, o písemné vyjádření podle ust. § 14 odst. 6 památkového zákona. Písemné vyjádření pod č. j. NPU-381/12206/2018 krajský úřad obdržel dne 12. 3. 2018, odborná organizace v něm doporučuje vydat nepřipustné závazné stanovisko k zamýšleným pracím (citace kurzívou):

„Provedení prací podle projektu je neakceptovatelné."

S následným odůvodněním:

„Úprava se negativně promítá do severního průčelí budovy přádelny, kde je v rámci projektu schváleno vybudování nového vstupu. Tento vstup se pravděpodobně stane nejfrekventovanější spojnici s centrem města. Dosud „zadní“ průčelí se tak stane pohledově exponovaným. Samotné situování rampy a vrat do trafostanice do výhledově jednoho z hlavních průčelí je samo o sobě nevhodné, akceptovatelné z hlediska památkové péče pouze kvůli absenci jiného možného umístění. Navržená podoba rampy je ale čistě technickým řešením bez vazby k prostředí. Domníváme se, že i drobná úprava, jakou by bylo její „zhmotnění“ (plná hmota rampy místo navržené vynesené konstrukce) by významně posunula celkové působení. Takto jde však o čistě utilitární řešení, které neodpovídá významu národní kulturní památky.“

Žadateli byla v souladu s ustanovením § 4 odst. 2 a § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání závazného stanoviska. Žadatel této možnosti nevyužil.

Stavebně upravovaná část budovy B je situována v zastavěné části obce, poblíž centra města v blízkosti řeky Opavy a areálu zámku v Krnově. Stávající nosnou konstrukci této budovy tvoří železobetonový čtyřpodlažní nepodsklepený skelet krytý plochou střechou, budova byla využívána pro výrobní i kancelářské účely. Je v poměrně dobrém technickém stavu. Severní fasádu objektu B tvoří z převážné části okna druhotná dřevěná výklopná a zazděné venkovní otvory. Na severozápadní roh předmětné budovy navazuje obvodová nosná stěna (pozůstatky zdemolovaných objektů), která lemuje zádní část areálu. Současnou okolní venkovní plochu objektu na severu, pro navrhovanou přístavbu rampy se schodištěm, vytváří částečně upravený terén s náletovou zelení na místě dříve zbořených objektů Karnoly.

Správní orgán zhodnotil veškeré podklady jednotlivě a ve vzájemných souvislostech a dospěl k následujícímu závěru:

Současná podoba areálu národní kulturní památky a jejího prostředí je správnímu orgánu známa z jeho úřední činnosti. Areál národní kulturní památky bývalé továrny na vlněné zboží Alois Larisch a synové obsahuje historické objekty z různých časových období (od 60. let 19. století do počátku 20. let 20. století), dokládající stavební vývoj textilní továrny a historickou tradici textilní výroby v Krnově. Jedná se o spojené budovy přádelny a skladu z roku 1922 od architekta Franze Ehrenbergera spojené jednotnou uliční fasádou a přízemní haly s dílnou vzorkovny-dezinatury, která až do požáru zůstala zachována ve stavu tzv. „posledního pracovního dne“ s funkčním hlavním i pomocným technickým zařízením, s příslušenstvím, s rozpracovanými vzory a sbírkou vzorníků látek. Památková hodnota dochované přádelny (budovy B) spočívá zejména v jejím hmotovém řešení, prostorovém a urbanistickém uspořádání, dokládající význam a funkci dané budovy v rámci průmyslové kompozice areálu. Objekt je také jeden z historických dokladů prorůstání městské a průmyslové zástavby, typické pro 2. polovinu 19. století, kdy předmětný komplex vznikl na místě demolovaných městských hradeb a při mlýnském náhonu. Vývoj stavby byl ovlivněn a stávající podoba severní fasády je také výsledkem razantních demoličních zásahů, které probíhaly v roce 2011 na severní straně areálu.

Cílem navržených prací je vestavba trafostanice pro transformaci el. energie v areálu, kdy umístění této technologie na vyvýšené podlaze v 1.NP objektu B a sní spojené intervence, konstrukční zásahy a přijatá opatření jsou zároveň ovlivněny faktem, že se celý objekt (Říční okruh č. p. 5) nachází v záplavovém pásmu 100 leté vody.

Stavební úpravy a změna dispozice v severozápadním rohu objektu B, tj. vložení nových příček oddělujících ostatní prostory stavby od nově vestavěné trafostanice jsou navrženy převážně z důvodu, zajištění zvukově izolačních vlastností, aby nedocházelo k přenosu hluku a vibrací z provozu trafa do okolních prostor.

Zároveň se jedná o nezbytné stavební úpravy, aby byla zaručena bezpečnost provozu. Zvýšení stávající podlahy rozvodny VN a vlastní místnost s trafem, kdy nová pochůzí roštová podlaha bude uložena na ocelové konstrukci, je zejména z důvodu bezpečnosti, částečně vyrovnávací funkce podlahy a možnosti uložení nového kabelového vedení pod toto zvýšení.

Pro přístup k trafostanici a rozvodně VN jsou navrženy dvojice exteriérové hliníkové vrata s žaluziemi, které jsou společně s univerzální skříní měření SM-1 (USM) situovány do stávající obvodové severní stěny. V tomto případě je míra zásahů do původních konstrukcí i dopad na estetické kvality přiměřená, neboť úsek této obvodové stěny, která zůstala obnažena po odbourání části objektu v minulosti, je v současnosti tvořena cihlovým zdívem s opadanou omítkou (interiérová vápenocementová omítka) a zazděným dveřním otvorem (zazděný porobetonovým zdívem). V rámci zamýšlené budoucí kompozice severní strany objektu, navržené dveřní otvory navazují svým symetrickým pojetím na vrchní linii okenních otvorů (repliky původních okenních výplní dělených na tabulky) a dveří (nová prosklená konstrukce), kdy zároveň svým členěním a velikostí respektují historické formy a průmyslový charakter objektu. Díky jejich technickému řešení bude také zaručen jednoduchý přístup, následná manipulace s nově vestavěnými zařízeními a přes vrchní žaluzie umožněno dobré odvětrávání prostoru.

Nová venkovní rampa přistavěná k severní straně objektu B, bude sloužit především k budoucímu provoznímu přístupu do objektu a prvotní montáži trafostanice. Rampa se uvažuje jako prostá železobetonová deska se schodištěm a částečně flexibilním zábradlím s možností demontáže kvůli manipulaci s technologií trafostanice. Vrchní podlahová stěrka bude provedena ve spádu a založení rampy bude na základových pasech z prostého betonu. Jednoduché a střídme konstrukční řešení rampy také využívá materiálů, ze kterých jsou částečně vystavěny objekty areálu. V tomto případě se jedná o železobeton, jež v době výstavby textilní továrny byl k dispozici a užíván například na vybraných nosných konstrukcích, střepech a schodišti. Jedná se o stavební materiál s dobrou mechanickou pevností a nízkou tepelnou vodivostí. Rampa je dimenzovaná na vysoké zatížení a budoucí provoz, přesto stále respektuje navrhovanou koncepci budovy a její funkční využití, a navrženým dispozičním řešením minimálně zabírá daný prostor, čímž jsou zachovávány památkové hodnoty budovy a okolního prostředí. Zmínit lze také jednoduchost instalace a minimalizace budoucích nákladů na údržbu.

K písemnému vyjádření odborné organizace krajský úřad uvádí následující:

K výše uvedeným skutečnostem v tomto odůvodnění lze ještě dále doplnit. Správnímu orgánu je známa skutečnost, že na severní straně má být vybudován nový vstup, avšak jedná se o jeden z dalších vstupů, které byly v rámci projektu navrženy pro bezbariérové zpřístupnění areálu, kdy funkci hlavního vstupu by měl pravděpodobně plnit nově přistavěný vstupní foyer (nový objekt D - prosklená konstrukce z hliníkových profilů) mezi objekty A, B a C, který by se měl stát zároveň sdruženým komunikačním jádrem mezi předmětnými objekty. V této souvislosti proto cirkulace návštěvníků a exponovanost jednotlivých přístupů do areálu v tuto chvíli nelze jednoznačně určit, pokud vezmeme v potaz, že samotné napojení na centrum města na severní a západní straně není zcela vyřešeno. Nyní je severní a západní strana uzavřena převážně zbylými obvodovými zdmi zaniklých objektů areálu a bude jen na vlastníkově, jak tento prostor v budoucnu zpřístupní a napojí na jednotlivé průmyslové budovy (předmětné okolní pozemky nejsou prohlášeny za národní kulturní památku). Zároveň je nutné mít na zřeteli, že samotná vestavba trafostanice a s ní spojené zásahy jsou dalším hlediskem, které je žadatel povinen z důvodu zajištění bezpečného provozu a chodu památkového areálu plnit, v souladu s ostatními veřejnými zájmy a s tím souvisejícími právní předpisy. Jako například zvýšené požární požadavky kladené na prostory, ve kterých bude trafostanice instalována a zajištění takového technického řešení

a použitých materiálů, které umožní jednoduchý přístup a adekvátní zabezpečení tohoto prostoru. K navržené podobě rampy či vrat a vazbě na toto průmyslové prostředí je potřeba dodat, že ztvárnění či umístění těchto nových prvků nemusí působit v industriálním prostoru esteticky „příliš dokonale“ neboť právě vnímání průmyslových objektů jako postupně rostlého výrobního prostoru se stopami vývoje a měnících se požadavků provozu je významným a určujícím počinem pro působení areálu jako celku. Taktéž žadatelem navržena jednoduchá a odlehčená konstrukce rampy nebude působit v prostoru dominantně a strhávat na sebe pozornost jako naopak v případě navrhovaného „zhmotnění“ této konstrukce, které je navrhováno ze strany NPÚ, ÚOP v Ostravě. Zároveň by se takové to řešení (vybetonování celého prostoru pro plnou hmotu rampy) mohlo v budoucnu negativně projevit na základových konstrukcích předmětné části památky (zavlhání základů a vzlínání vlhkosti do okolních částí zdi, atd.). Současně je potřeba uvést, že jednoduché konstrukční řešení rampy a stavební zásahy do původních částí obvodové stěny jsou minimální a jedná se tak o segment, který je případně jednoduše reverzibilní bez narušení památkové podstaty této části budovy.

Souhrnně lze konstatovat, že navržené úpravy předmětné budovy a nově instalované prvky jsou v souladu s památkovými hodnotami národní kulturní památky, kdy přiznávají svůj účel, funkci a svým architektonickým řešením korespondují s průmyslovým charakterem objektu, potažmo areálu.

Poučení:

Závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím ve správním řízení (ve smyslu § 67 odst. 1 správního řádu), ale úkon učiněný dotčeným správním orgánem na základě zákona (§ 149 odst. 1 správního řádu a § 44a památkového zákona).

„otisk razítka“

Ing. Karin Veselá
vedoucí odboru kultury a památkové péče

Po dobu nepřítomnosti zastoupena
Ing. Dominikou Martincovou, v. r.
referentkou pro kulturu a projekty

Za správnost vyhotovení: Mgr. Jakub Kaleta

Rozdělovník:

1. Žadatel: Ing. Miroslav Geryk, Dvořákův okruh 2149/13, 794 01 Krnov.
2. Na vědomí: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, Korejská 12, 702 00 Ostrava.